

מצב ההייטק הישראלי

בצל שנה למלחמה

אוקטובר 2024

Resilient, Innovative &
Sustainable Economy

סיכום שנת המלחמה בהשוואה לשנה שלפניה

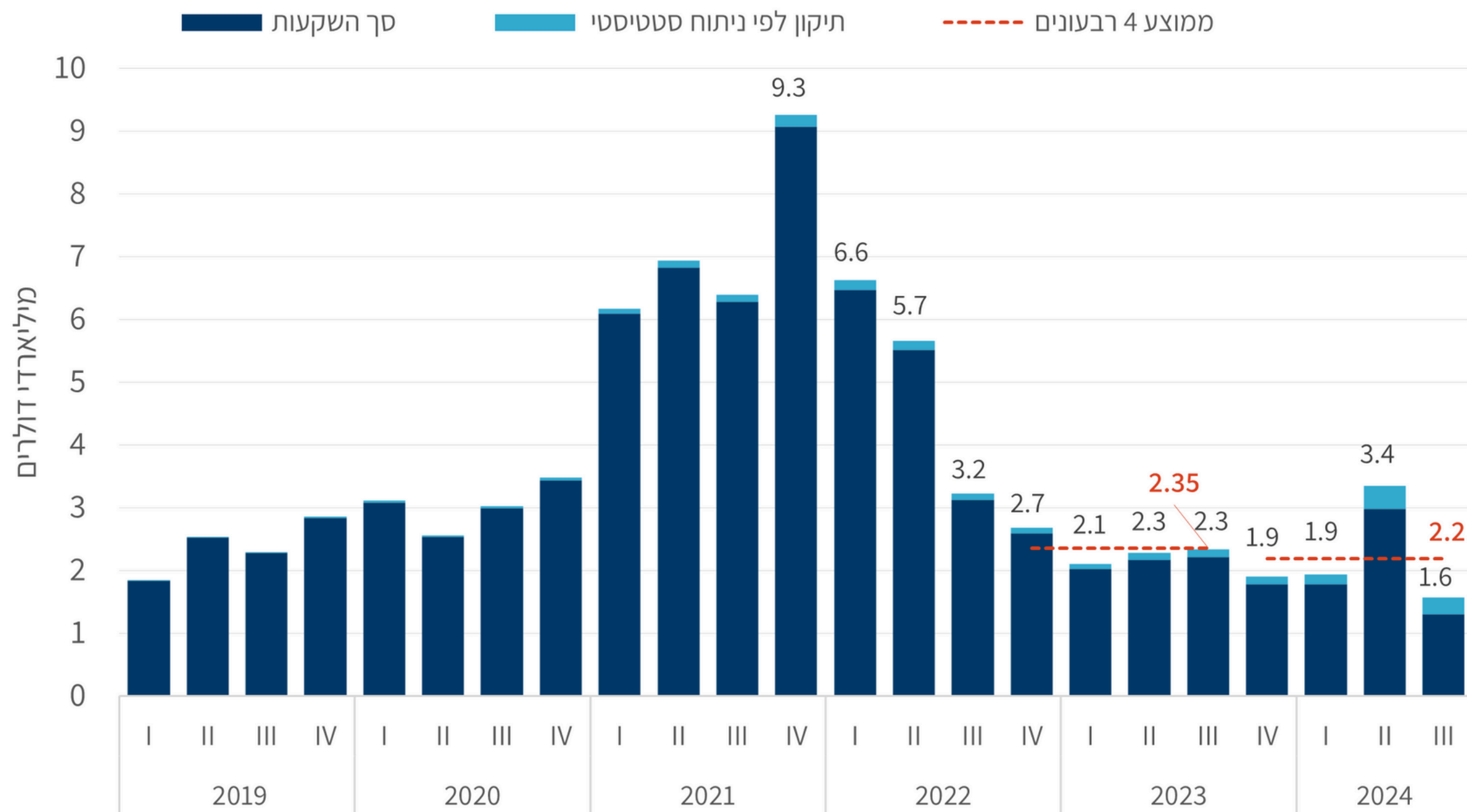
מס' הנפקות לציבור	מס' רכישות	10 ההשקעות הגדולות כאחוז מסך ההשקעות	% ההשקעות במגה סבבים (מתוך סה"כ ההשקעות)	מס' מגה-סבבים	צפי לסה"כ סבבי השקעה	סך השקעות צפוי (מיליארדי דולר)	מדד
4	90	40%	45%	18	1,067	8.8	שנת המלחמה
5	106	21%	30%	17	1,207	9.4	השנה הקודמת

מתוך דוח "מצב ההייטק בצל שנה למלחמה" של האיגוד הישראלי לתעשיות מתקדמות (IATI) ומכון RISE Israel

* נתוני העבר מלמדים שהנתון הידוע בסוף הרבעון יתעדכן בעתיד במידת מה כלפי מעלה. בהתאם, אנו מציגים את הצפי לסך ההשקעות ומספר הסבבים על פי המספרים הידועים כעת

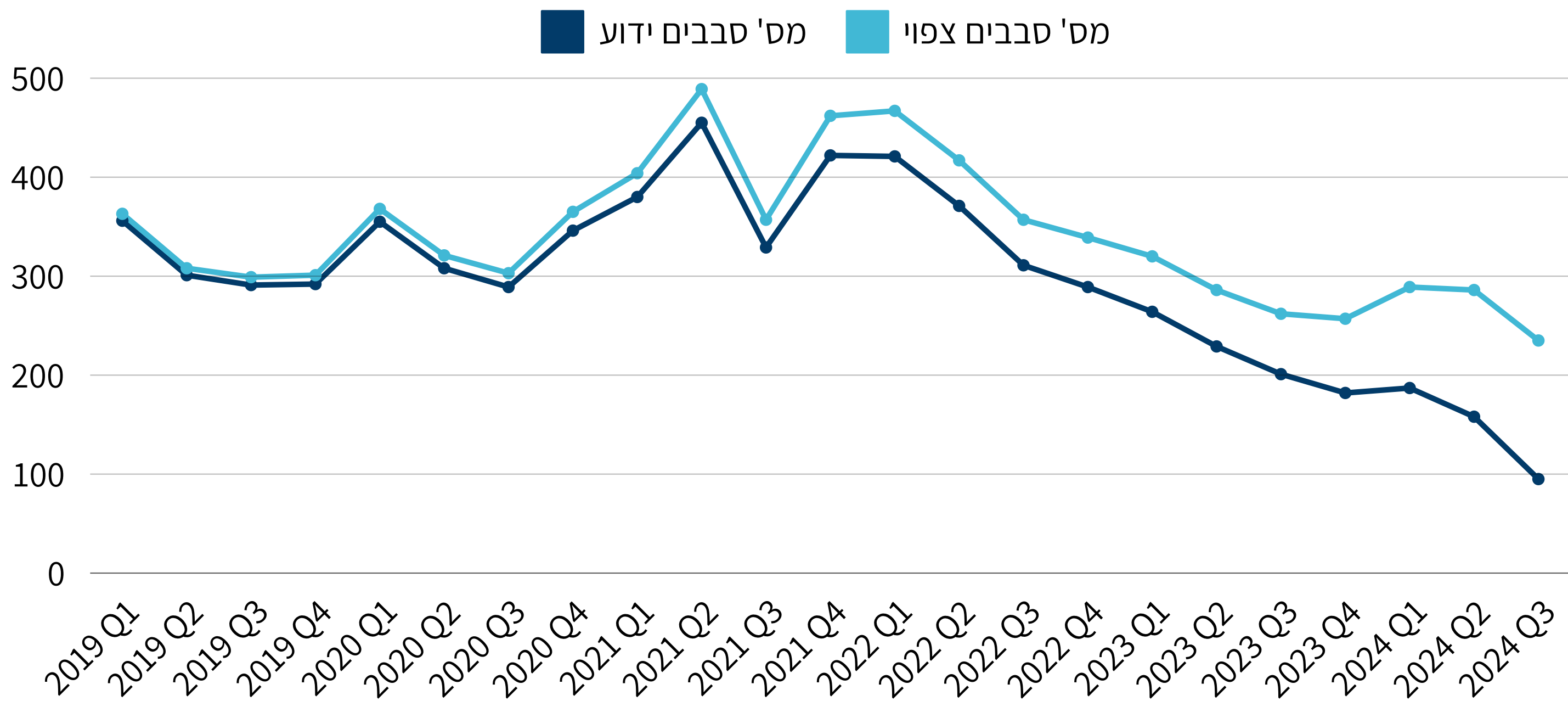
הירידה בהשקעות נמשכת

תוכנה המשיכה למשוך את מירב הכסף, וב-2024 הגיעה לשיא של 76% מסך ההשקעות. מתוך תחומי התוכנה השונים, סייבר הגדיל את משקלו היחסי בשנת המלחמה

מתוך דוח "מצב ההייטק בצל שנה למלחמה" של האיגוד הישראלי לתעשיות מתקדמות (IATI) ומכון RISE Israel

ירידה גם במספר סבבי הגיוס

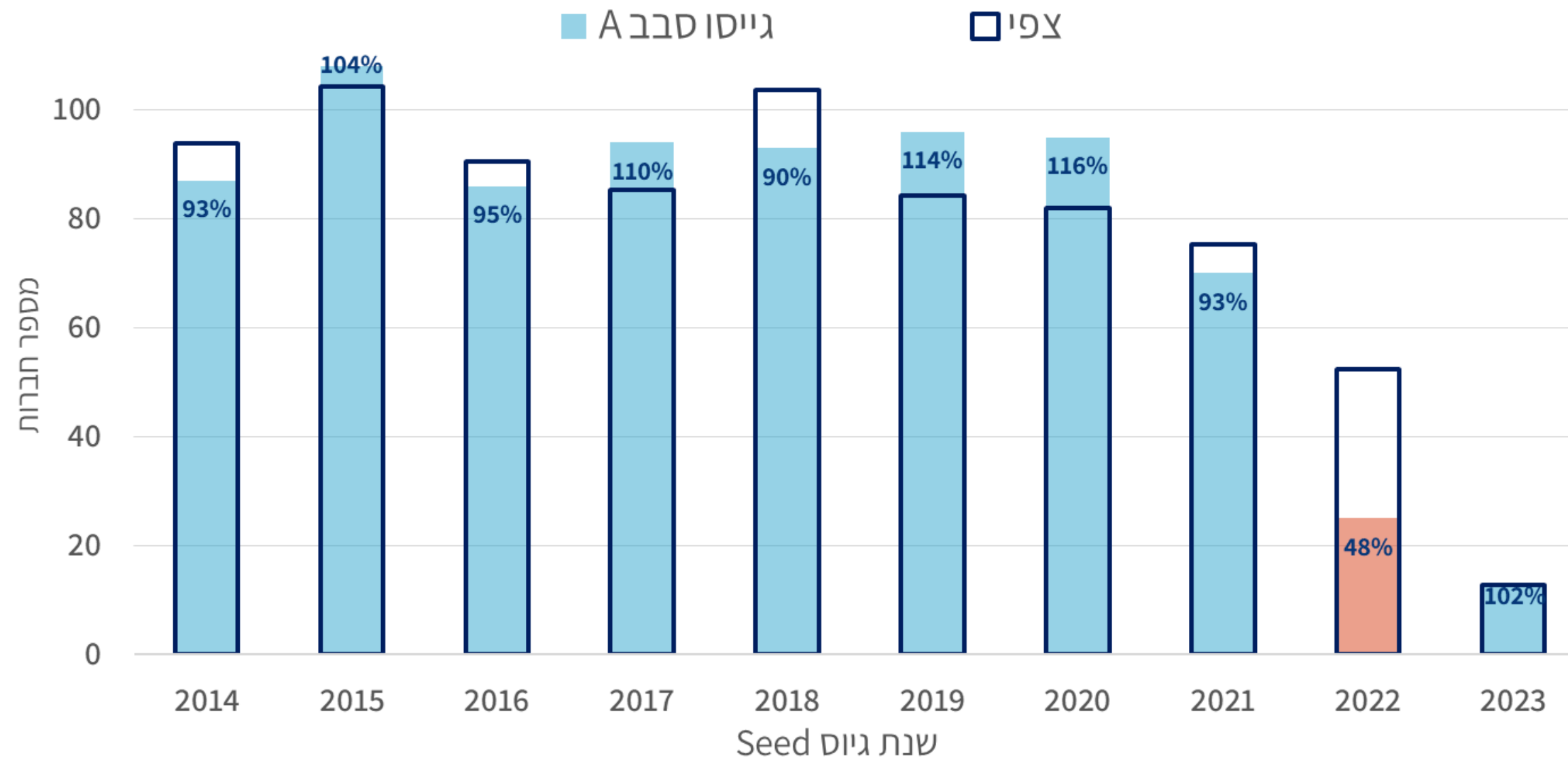

מקור: עיבוד מכון RISE Israel לנתוני IVC

מתוך דוח "מצב ההייטק בצל שנה למלחמה" של האיגוד הישראלי לתעשיות מתקדמות (IATI) ומכון RISE Israel

כמחצית מהחברות שגייסו Seed ב-2022 - לא הצליחו לגייס סבב A

מס' החברות שגייסו סבב A לעומת הצפי, לפי שנת גיוס סבב Seed

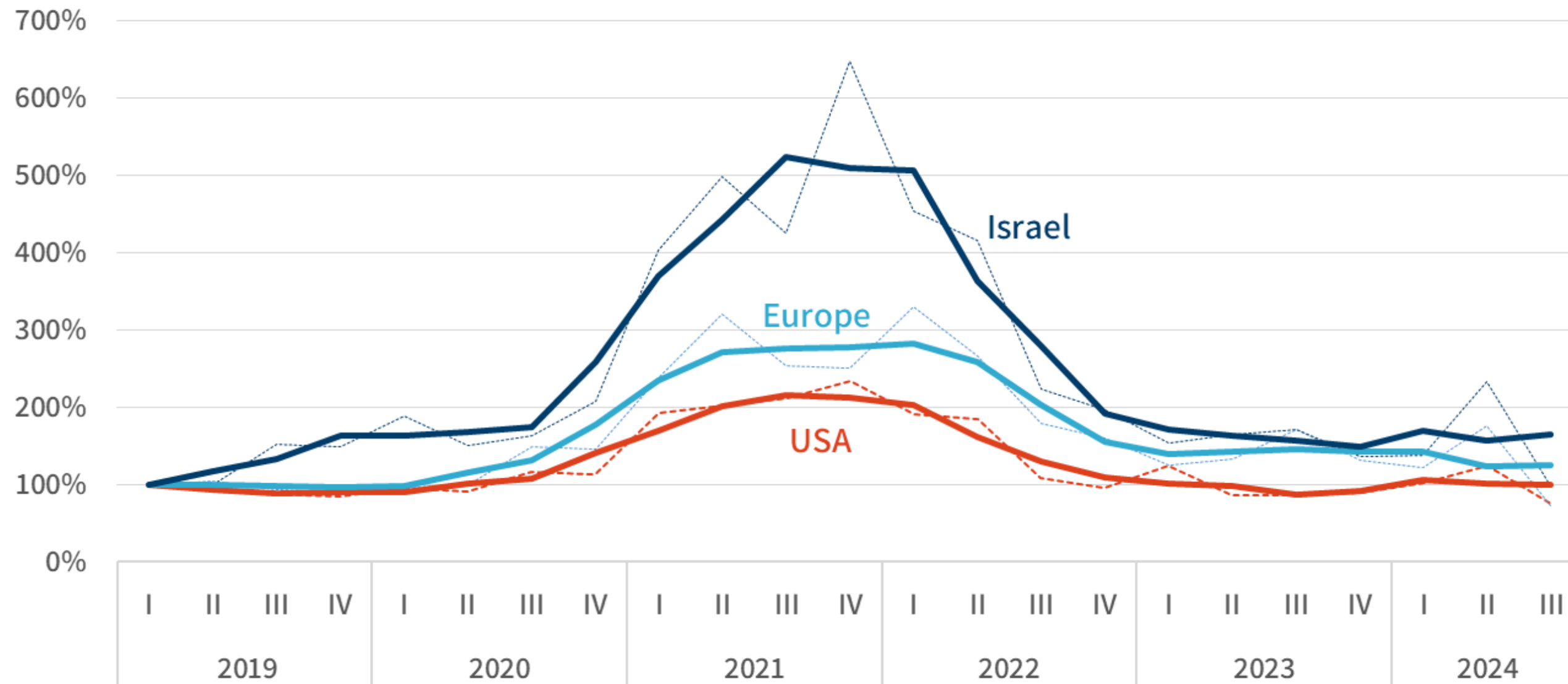

מתוך דוח "מצב ההייטק בצל שנה למלחמה" של האיגוד הישראלי לתעשיות מתקדמות (IATI) ומכון RISE Israel

מגמות גיוסי ההון בהייטק הישראלי ממשיכות לעקוב אחר המגמות באירופה ובאר"ב

השוואה גלובלית של השקעות הון-סיכון (Q1 2019 = 100)

ישראל - ממוצע נע אירופה - ממוצע נע ארה"ב - ממוצע נע

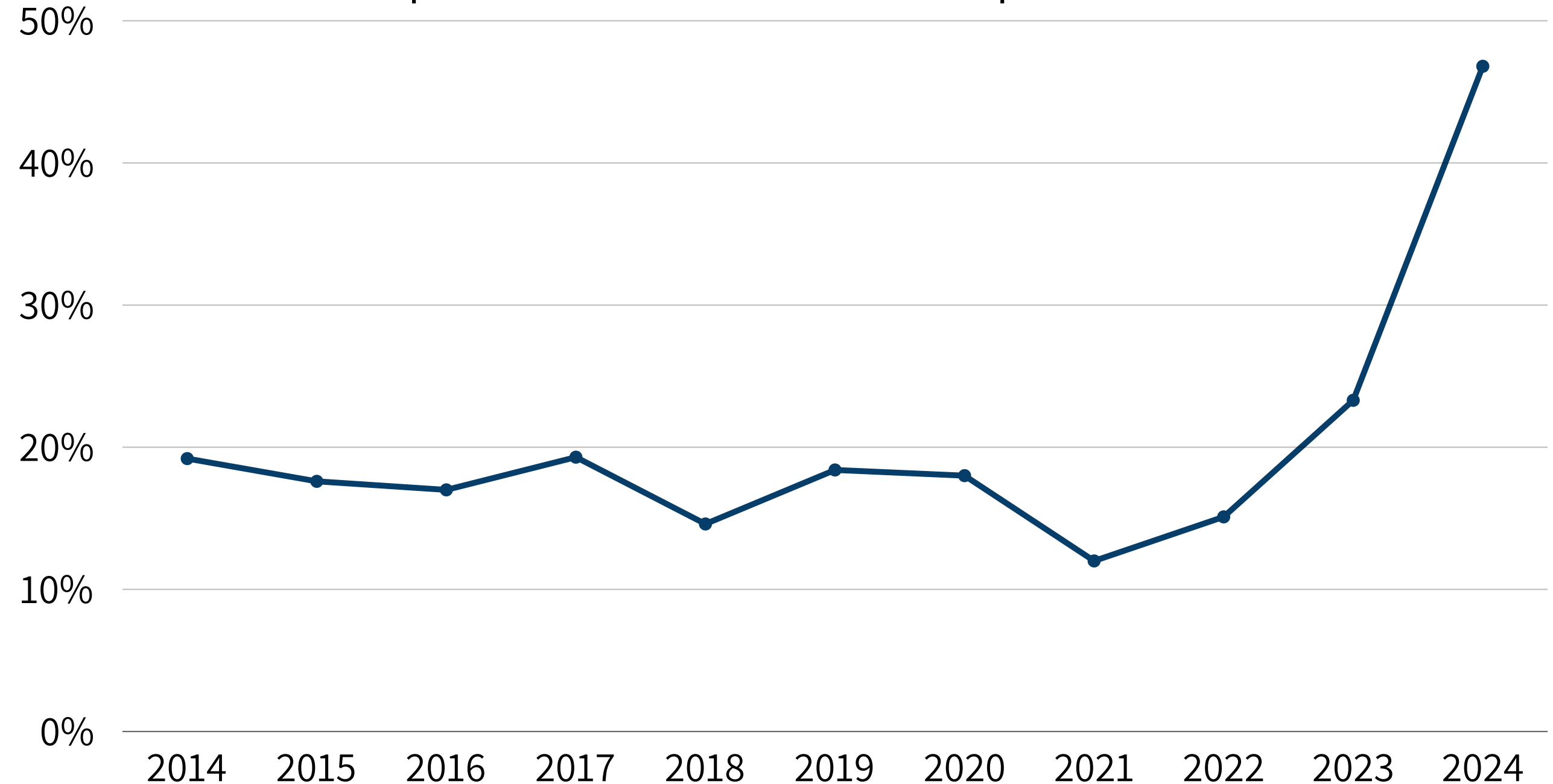

מקור: עיבוד מכון RISE Israel לנתוני IVC (ישראל) ו-Pitchbook (אר"ב ואירופה)

מתוך דוח "מצב ההייטק בצל שנה למלחמה" של האיגוד הישראלי לתעשיות מתקדמות (IATI) ומכון RISE Israel

ההשקעות מרוכזות במספר הולך וקטן של חברות

10 ההשקעות הגדולות כאחוז מסה"כ ההשקעות

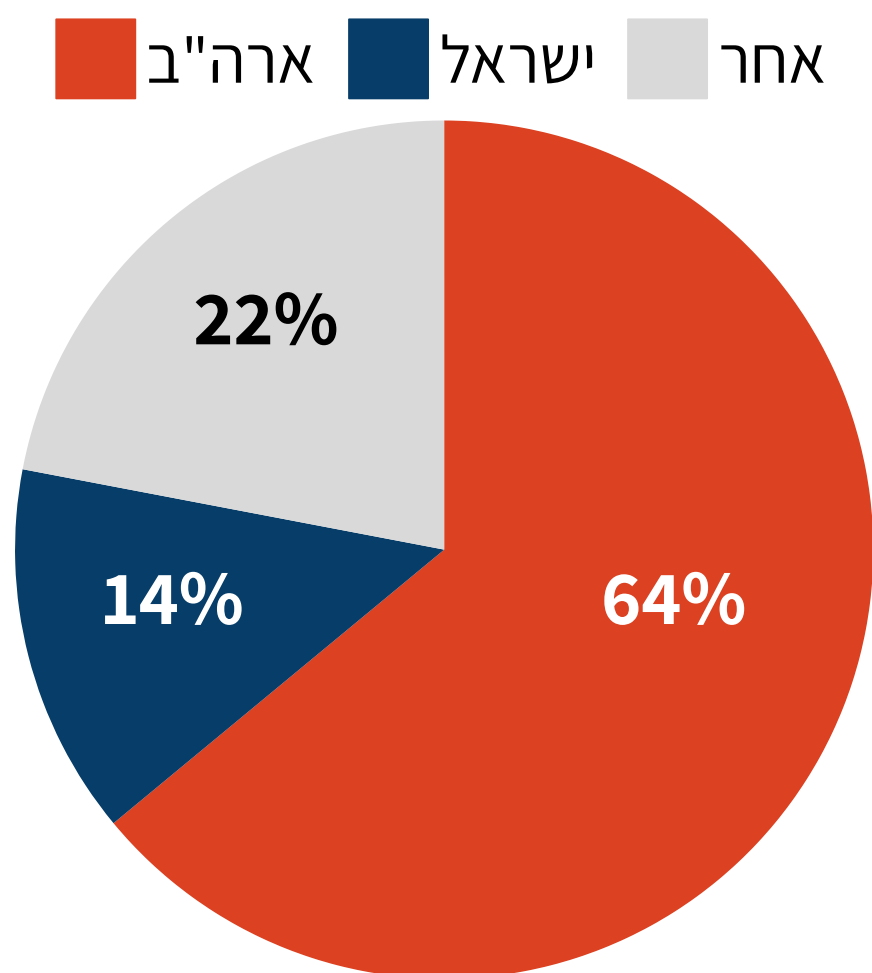
בעוד שבכל שנה בין
2014-2022 עשר
ההשקעות הגדולות ביותר
היוו פחות מ-20% מכלל
ההשקעות, ב-2023 הן היוו
כרבע מסך ההשקעות,
וב-2024 קרוב ל-50%

מקור: עיבוד מכון RISE Israel לנתוני IVC

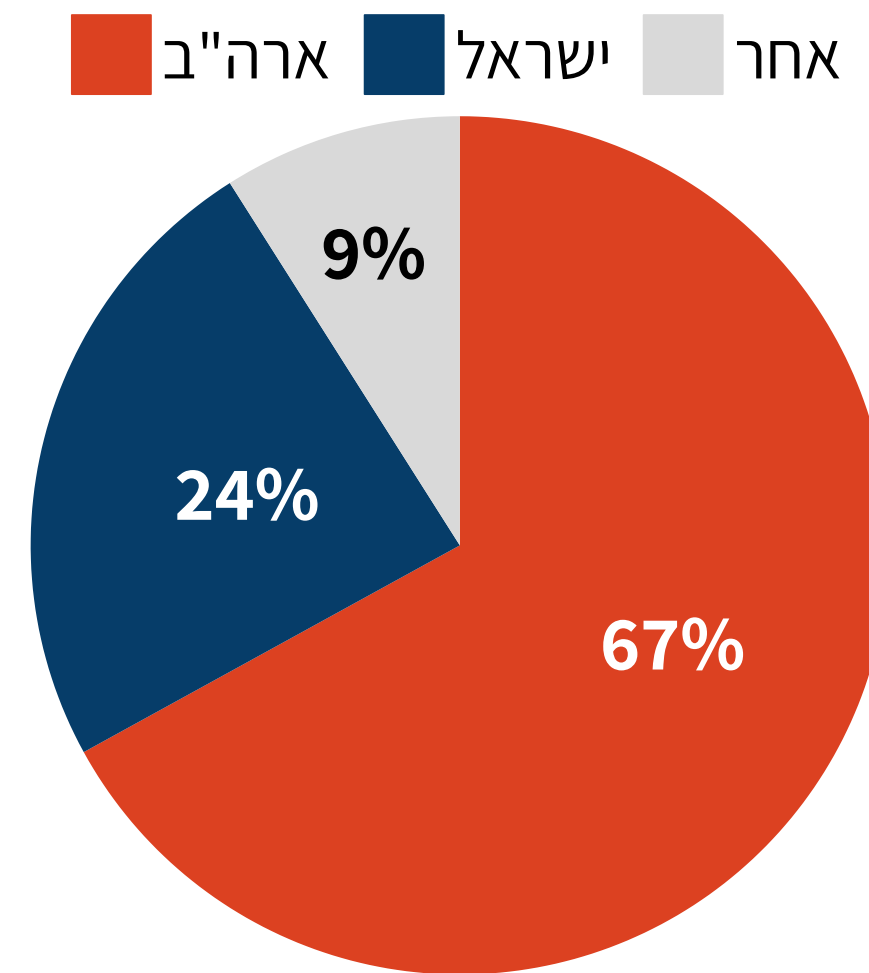
מתוך דוח "מצב ההייטק בצל שנה למלחמה" של האיגוד הישראלי לתעשיות מתקדמות (IATI) ומכון RISE Israel

פחות מרבע מהחברות שגייסו השנה סכום משמעותי הן בעלות מטה בישראל

התפלגות מיקום מטה החברות שגייסו מגה-סבבים
(100 מיליון דולר ויותר) מתחילת 2024

התפלגות מיקום מטה החברות
שגייסו לפחות 25 מיליון דולר מתחילת 2024

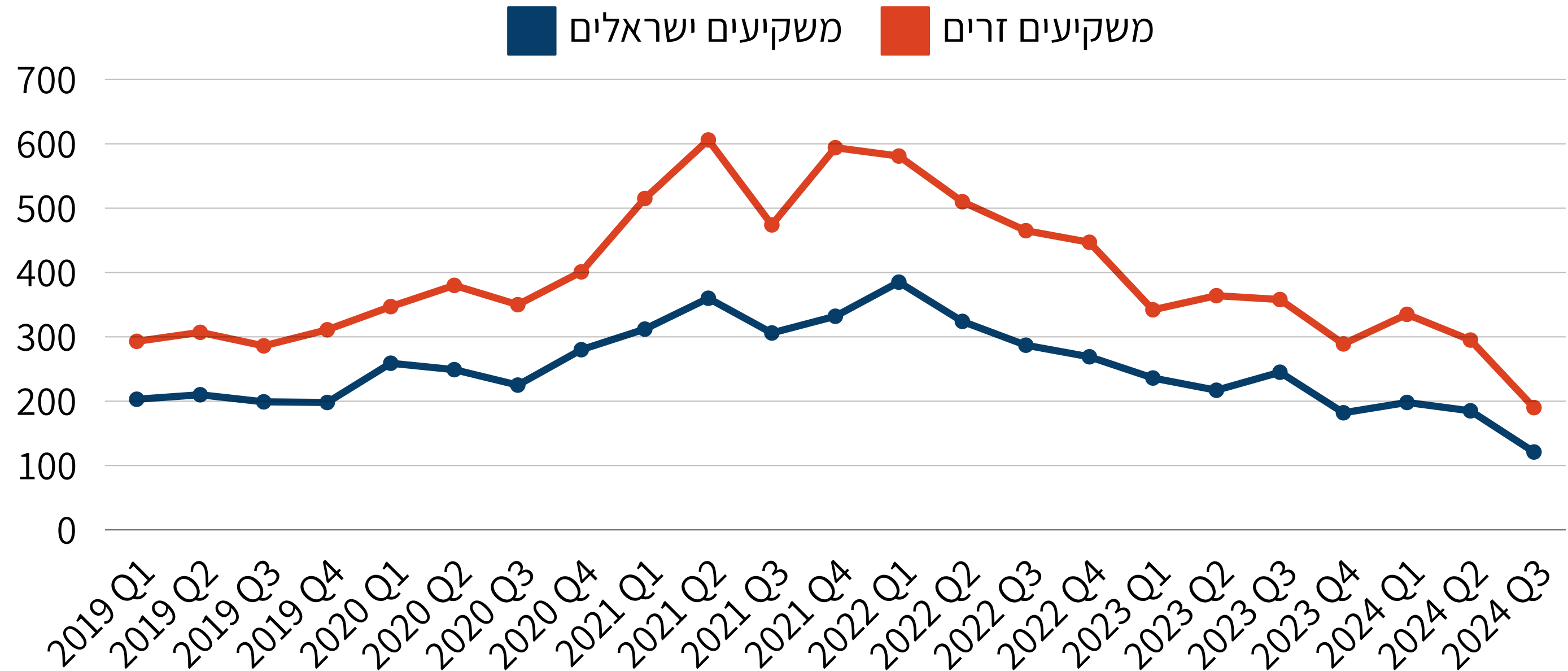

מקור: עיבוד מכון RISE Israel לנתוני IVC

מתוך דוח "מצב ההייטק בצל שנה למלחמה" של האיגוד הישראלי לתעשיות מתקדמות (IATI) ומכון RISE Israel

ירידה של כ-50% במספר המשקיעים הזרים והישראלים ביחס לרבעון המקביל אשתקד

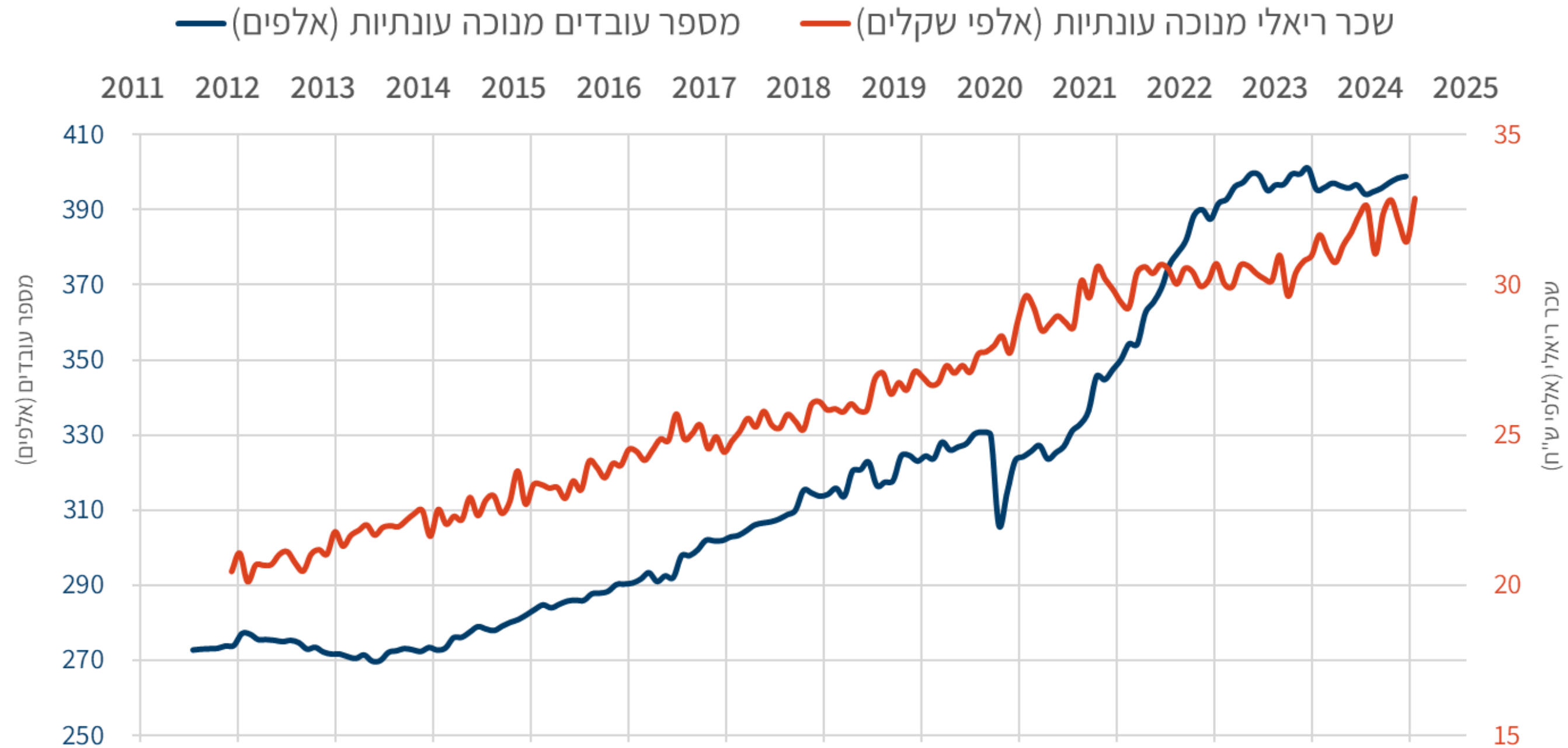
ירידה של כ-30% במספר המשקיעים הזרים הישראלים בהשוואת שנה המלחמה לשנה שלפניה

מקור: עיבוד מכון RISE Israel לנתוני IVC מתוך דוח "מצב ההייטק בצל שנה למלחמה" של האיגוד הישראלי לתעשיות מתקדמות (IATI) ומכון RISE Israel

הקיפאון בהייטק נמשך, אך לא החמיר

מספר המועסקים והשכר הריאלי בהייטק הישראלי

מקור: עיבוד מכון RISE Israel לנתוני למ"ס

מתוך דוח "מצב ההייטק בצל שנה למלחמה" של האיגוד הישראלי לתעשיות מתקדמות (IATI) ומכון RISE Israel

סקר מחלקות משאבי אנוש

על פי סקר שנערך בקרב כ-80 מחלקות משאבי אנוש בחברות הייטק בגדלים ובסקטורים שונים:

45% מהחברות במדגם דיווחו שבממוצע מעל 10% מהעובדים היו במילואים בשנה האחרונה, ו-16% מתוכן דיווחו כי מעל 20% מהעובדים בממוצע היו במילואים

מחצית מהחברות מתכוונות להגדיל את מספר העובדים בארץ בשנה הקרובה. עם זאת, כמחצית מהחברות מתכוונות גם להגדיל את מספר העובדים מחוץ לישראל

מתוך דוח "מצב ההייטק בצל שנה למלחמה" של האיגוד הישראלי לתעשיות מתקדמות (IATI) ומכון RISE Israel

סקטור ההייטק הביטחוני

שלוש הגדולות

המכירות של אלביט והתעשייה האווירית עלו ב-11% בתשעת החודשים הראשונים למלחמה ביחס לתשעת החודשים שקדמו לה, כאשר ברפא"ל נרשם גידול של 32% במכירות בתקופה זו.

שאר החברות

בישראל פעילות כ-150 חברות נוספות המוגדרות כהייטק ביטחוני. חברות אלו שונות מאוד מכלל ההייטק מבחינות רבות, כאשר שיעור החברות הוותיקות בהייטק הביטחוני גבוה בהרבה ביחס לכלל ההייטק.

הבדלים בולטים בין שתי הקבוצות:

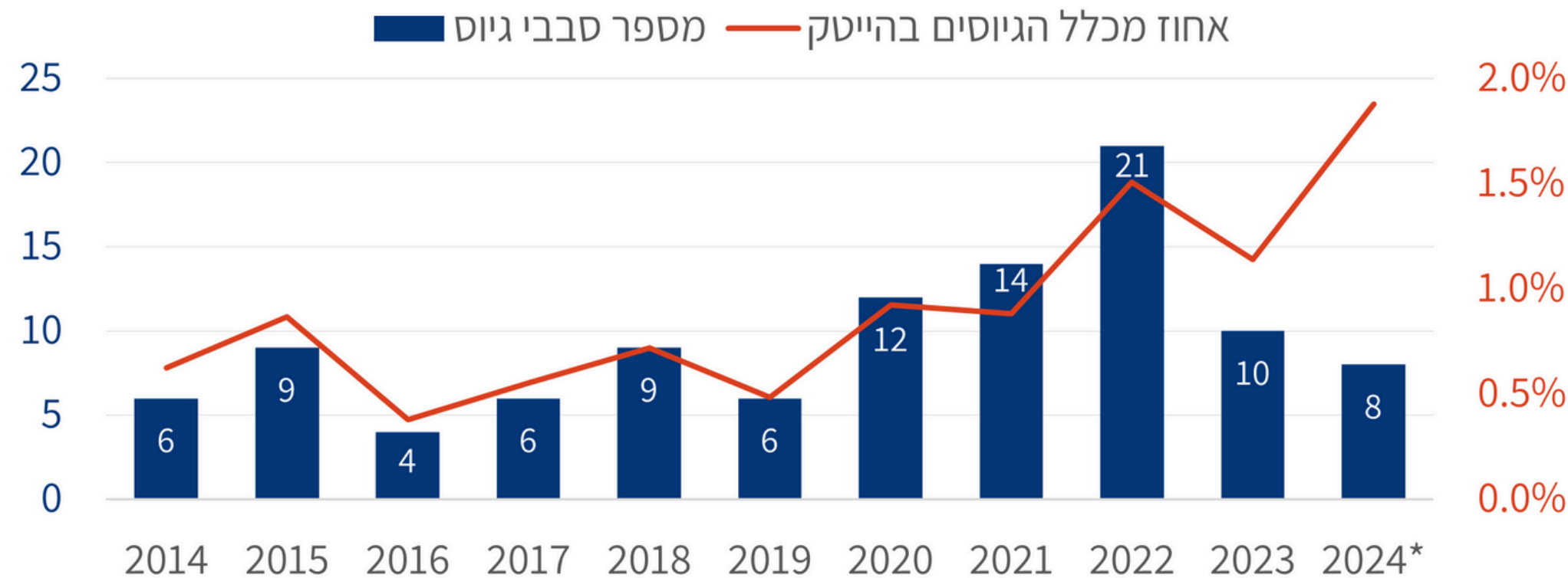
חברות ביטחונית	כלל ההייטק	
12%	53%	שיעור החברות שגייסו הון סיכון
21%	42%	שיעור החברות הציבוריות שנסחרות בנסדא"ק או NYSE (מכלל הציבוריות)
57%	41%	שיעור החברות הציבוריות שנסחרות בתל אביב (מכלל הציבוריות)

ההייטק בצפון ובדרום הארץ

באזורי הגבול רשומות כ-150 חברות טכנולוגיה. כרבע מהן ממוקדות בסקטור אגרי-פודטק (לעומת 5% בלבד מכלל חברות ההייטק בישראל), ורק כחמישית הן מסקטור התוכנה (לעומת כ-48% מכלל ההייטק בארץ).

למרות שמדובר במספר קטן יחסי של חברות, הן תורמות לגיוון של ההייטק, שלא לדבר על החשיבות החברתית והערכית של הימצאות חברות כאלה באזורי הגבול.

*נתונים לשלושת הרבעונים הראשונים של 2024

בשנים האחרונות מספר סבבי ההון-סיכון בחברות הגבול עלה בצורה הדרגתית מפחות מ-10 סבבי גיוס בשנה ועד ליותר מ-20 ב-2022 (עלייה מכ-0.5% ל-1.5% מכלל הגיוסים). נתון זה ירד עם שאר ההייטק ב-2023:

מתוך דוח "מצב ההייטק בצל שנה למלחמה" של האיגוד הישראלי לתעשיות מתקדמות (IATI) ומכון RISE Israel

נקודות מבט של בכירים בתעשייה

סיכום ראיונות אישיים עם מנהלי חברות ישראליות ורב-לאומיות, משקיעי הון סיכון, ועוד:

בתקופה זו עומדים בפני ההיטק הישראלי אתגרים גדולים ביותר:

- **אי ודאות ביטחונית, כלכלית ופוליטית**, בעולם שמחפש יציבות ומזעור סיכונים.
 - **פגיעה במותג של ישראל** כמעצמת הייטק חזקה, יציבה, וליברלית.
- בנוסף, חברות רבות הושפעו משירות מילואים ממושך של חלק נכבד מכוח האדם שלהן.

כל אלה גורמים למספר תופעות מדאיגות:

- **משקיעים זרים רבים נמנעים מהשקעות בחברות ישראליות**, כמו גם בקרנות הון סיכון ישראליות, דבר שגורם לירידה בפעילות של קרנות אלה. כתוצאה מכך, קמות פחות חברות חדשות, וחברות קיימות מתקשות לגייס הון (מה שגורם לחלקן להיסגר או לגייס סכומים נמוכים).
- **משקיעים דורשים מחברות להקים או להעביר חלק מהפעילויות שלהם לחו"ל**.
- **מעבר יזמים לחו"ל ורצון של הרבה יותר עובדים לעבור לתפקיד מחוץ למדינה** בהשוואה לזמנים רגילים.
- **צמצום הטיסות הבינלאומיות מחזק את הרושם של סיכון וחוסר ביטחון**, מה שמקשה על חברות לקיים קשרים שוטפים עם משקיעים, שותפים, ולקוחות בינלאומיים.

נקודות מבט של בכירים בתעשייה

ובכל זאת, יש סיבות לאופטימיות:

- רוב החברות הצליחו לעמוד בלו"ז של פיתוח המוצרים למרות שלל האתגרים.
- מס' המגה-סבבים (השקעות של 100 מיליון דולר ויותר) בחברות ישראליות לא קטן בתקופת המלחמה. סבבים שבהם למשקיעים זרים יש תפקיד דומיננטי.
- מספר קרנות הון-סיכון מובילות דווקא הגדילו את קצב השקעותיהן בחברות ישראליות, או הכריזו על כוונה לעשות זאת.
- רכישות של חברות ישראליות על ידי חברות רב-לאומיות גדולות מראות על נכונות מצד הרוכשים להגדיל את פעילותם בישראל.
- מעל הכל, יש תקווה ואמונה שהחדשנות ורוח היזמות של ישראלים עדיין קיימות, וכשהמדינה תחזור ליציבות ביטחונית, כלכלית וחברתית, יחל תהליך של שיקום (אף כי הוא לא יהיה מהיר).

סיכום והמלצות

מבלי להיכנס לסוגיה הביטחונית/פוליטית לגבי מתי ואיך יש לסיים את המלחמה, ההמלצה העיקרית של כל האנשים בתחום היא **שממשלת ישראל תציג חזון ואסטרטגיה שיתנו תקווה למשקיעים וליזמים, ותציג מדיניות של ניהול כלכלי אחראי, שימור ערכים דמוקרטיים וליברלים, ומזעור הבידוד הבינלאומי.**

הצעדים הקריטיים ביותר שיש לנקוט בכדי להבטיח את עתיד ההייטק:

← **עידוד משקיעים זרים:** החל ממאמצי הסברה ושכנוע ממוקדים של משקיעים חשובים שלא משקיעים בישראל, יוזמות להקטנת סיכוני השקעה, ועד לשינוי הגדרת permanent establishment של רשות המיסים. זאת, לצד הצורך בעידוד משקיעים ישראליים, ובעיקר משקיעים מוסדיים.

← בשל החשש מבריחת מוחות, על הממשלה **לגבש וליישם תכנית אפקטיבית להעלאת מוחות או החזרת מוחות לישראל, הן לתעשייה והן לאקדמיה.**

← **סיוע ליזמים וחברות חדשות בתחומים נבחרים:** תוך בחינה של התכניות השונות לסיוע לחברות חדשות כך שבתחומים שיוגדרו חשובים במיוחד הסיוע יהיה משמעותי יותר מכפי שהוא היום.